

Kto prenumeruje „Konia Polskiego“ ten ma

BIULETYN POLSKIEGO ZWIĄZKU HODOWCÓW KONI

Nr (6) 3/2001

wrzesień 2001

Bezpłatny dodatek do prenumeraty redakcyjnej „Konia Polskiego“

ISSN 1640-9094

Szanowni Hodowcy,

Pierwszą wiadomością, którą chcemy Państwu przekazać w 6 numerze naszego biuletynu, jest treść decyzji Komisji Ksiąg Stadnych koni rasy małopolskiej, wielkopolskiej i szlachetnej półkrwi mówiąca, że począwszy od 2002 r., stopniowo, ulega przedłużeniu dolna granica wieku ogierów kwalifikowanych do zakładów treningowych na 100-dniowy test, tak aby w 2004 r. było to minimum 36 miesięcy. W związku z tym w 2002 r. do zakładów treningowych będą kwalifikowane ogiery urodzone do końca lutego 2000 r. (ogiery urodzone od marca 2000 r. będą kwalifikowane dopiero w 2003 r.). Informacja ta jest ważna dla właścicieli młodych (rocznych) ogierków, a została podyktowana troską o dobro ogierów wyrażaną we wnioskach Walnego Zjazdu PZH

W związku ze zbliżającą się kolejną edycją czempionatów młodych koni, przedstawiamy Państwu alternatywne możliwości wpisania ogierów ras szlachetnych (małopolskiej, wielkopolskiej i szlachetnej półkrwi) do ksiąg hodowlanych, na podstawie wyników w czempionatach, jak również w sporcie jeździeckim.

W ostatnim okresie coraz powszechniejszą metodą rozrodu w hodowli koni staje się sztuczne unasiennianie nasieniem świeżym, schłodzonym i mrożonym, dlatego też wychodząc naprzeciw oczekiwaniom hodowców, dla ułatwienia poruszania się w „gąszczu“ obowiązujących w tym zakresie aktów prawnych, publikujemy opracowane przez PZH „Warunki wymagane przy pozyskiwaniu, konfekcjonowaniu, przechowywaniu i wykorzystywaniu nasienia ogierów“.

I na koniec dla najbardziej dociekliwych – szczegółowe wyniki i opis próby dzielności klaczy zorganizowanej przez Warmińsko-Mazurski Związek Hodowców Koni w Olsztynie w ośrodku w Galinach, w dniu 30 maja br. (patrz KP 7/2001).

WYNIKI MINIMALNE

JAKIE MUSZĄ OSIĄGNĄĆ OGIERY RAS SZLACHETNYCH (MAŁOPOLSKIEJ, WIELKOPOLSKIEJ, SZLACHETNEJ PÓŁKRWI) W ALTERNATYWNYCH PRÓBACH UŻYTKOWOŚCI, W CELU WPISANIA DO KSIĄG KONI HODOWLANYCH (po spełnieniu warunków rodowodowych i eksterierowych)

Czempionaty młodych koni

UJEŹDŻENIE

- 4-letnie: klasy L1, L3, P1, uzyskanie sumy > 180%,
- 5-letnie: klasy P4, P4, N1, uzyskanie sumy > 180%,
- 6-letnie: klasy C7, C1, C1, uzyskanie sumy > 180%

SKOKI

- 4-letnie: uzyskanie wyniku do 3 pkt. karnych więcej od zwycięzcy (bez oceny na płycie)
- 5-letnie: uzyskanie wyniku do 5 pkt. karnych więcej od zwycięzcy (bez oceny na płycie)
- 6-letnie: uzyskanie wyniku do 7 pkt. karnych więcej od zwycięzcy (bez oceny na płycie)

WKKW

- 4, 5 i 6-letnie: wynik próby terenowej powyżej średniej sklasyfikowanych koni, bez punktów karnych na przeszkodach w krosie.

Sport jeździecki

UJEŹDŻENIE

- 6-letnie: ZOO klasy C2 lub C3 – trzykrotnie powyżej 60%,
- 7-letnie: ZOO klasy CC2, CC3 lub CC4 – trzykrotnie powyżej 60%, Kür wykluczony,
- 8-letnie i starsze: CDI lub ZOO klasy Inter II lub Grand Prix – trzykrotnie powyżej 60%, Kür wykluczony lub Mistrzostwa Polski Seniorów – suma z trzech dni powyżej 180%.

SKOKI

- 6-, 7- oraz 8-letnie i starsze: ZOO klasy 140 cm – ukończenie 3 konkursów bez punktów karnych.

WKKW

- 6-, 7- oraz 8-letnie i starsze: klasa C i wyższa – trzykrotne ukończenie zawodów z wynikiem powyżej średniej sklasyfikowanych koni, bez punktów karnych na przeszkodach w krosie,

ZAPRZĘGI

1. W minimum 2 sezonach ukończenie co najmniej 5 razy zawodów ogólnopolskich kategorii B (3 odcinki maratonu) z wynikiem:

- a) w próbie A (ujeżdżenie) minimum 50% punktów możliwych do uzyskania,
- b) w klasyfikacji końcowej wynik do 40% punktów więcej od zwycięzcy,

2. Ukończenie minimum jeden raz zawodów kategorii A (pięć odcinków maratonu) z warunkami jak pkt. 1 a, b.

Punkty 1, 2 muszą być spełnione łącznie. W przypadku zaprzęgów wielokonnnych ogier każdorazowo musi startować w próbie A (ujeżdżenie) i B (maraton).

Określone wyżej kryteria dla poszczególnych dyscyplin mogą ulegać zmianom w kolejnych latach

WARUNKI

WYMAGANE PRZY POZYSKIWANIU, KONFEKJONOWANIU, PRZECHOWYWANIU, DOSTARCZANIU I WYKORZYSTYWANIU NASIENIA OGIERÓW

1. Pozyskiwanie i konfekcjonowanie nasienia.

Produkcją nasienia zajmuje się podmiot zwany stacją produkcji nasienia. Na działalność tę wydaje zezwolenie wojewoda, jeżeli podmiot określi siedzibę i zasięg działania, spełnia warunki weterynaryjne określone przez powiatowego lekarza weterynarii oraz przedstawi program realizacyjny oceny i selekcji reproduktorów. Wojewoda podejmuje tę decyzję na podstawie opinii Ministra Rolnictwa, który dla jej wydania bierze pod uwagę stanowisko prowadzącego księgę danej rasy.

2. Przechowywanie i dostarczanie nasienia.

Przechowywaniem nasienia i jego dostarczaniem zajmuje się podmiot zwany bankiem nasienia, dla którego warunki weterynaryjne określa powiatowy lekarz weterynarii. Na tę działalność wydaje zgodę wojewoda, po zasięgnięciu opinii Ministra Rolnictwa, ten zaś stanowiska (opinii) prowadzącego księgę danej rasy.

Przed importem nasienia, podmiot musi uzyskać zezwolenie Głównego Lekarza Weterynarii, pozwolenie Agencji Rynku Rolnego oraz decyzję powiatowego lekarza o miejscu składowania, bądź użycia nasienia. Po sprowadzeniu nasienia, podmiot musi wykonać ewentualne inne badania weterynaryjne, określone w zezwoleniu jednostkowym Głównego Lekarza Weterynarii, bądź w decyzji powiatowego lekarza weterynarii.

Jeżeli importer pragnie sprowadzić nasienie w celu użycia go w rasach, dla których księgi prowadzi Polski Związek Hodowców Koni, powinien przed importem uzgodnić z PZHK przydatność tego nasienia.

PZHK wymaga aby każda partia importowanego nasienia posiadała następujące dokumenty:

- świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowe władze weterynaryjne kraju pochodzenia, z potwierdzeniem odprawy celnej,
- rodowód ogiera – dawcy,
- dokument tamtejszych władz hodowlanych stwierdzający dopuszczenie ogiera-dawcy do rozrodu w kraju pochodzenia,
- informację o karierze hodowlanej i sportowej ogiera,
- certyfikat grup krwi.

Po dokonaniu importu nasienia podmiot przedstawia fotokopie w/w dokumentów w PZHK, który na tej podstawie nadaje numer (identyfikator) importowanemu nasieniu, taki sam jak dla importowanych koni.

3. Wykorzystywanie materiału biologicznego (nasienia).

Podmiot prowadzący sztuczne unasienianie musi:

- spełniać odpowiednie warunki sanitarno-weterynaryjne, określone zgodnie z przepisami przez lekarza powiatowego oraz zaopatrywać się w nasienie jedynie u podmiotów posiadających zezwolenie na pozyskiwanie, konfekcjonowanie, przechowywanie i dostarczanie nasienia. Musi to być nasienie, na którego użycie wydał zgodę prowadzący księgę,
- osoba bezpośrednio wykonująca sztuczne unasienianie powinna ukończyć kurs organizowany przez podmiot upoważniony przez Ministra Rolnictwa.

4. Obieg dokumentacji.

Podstawowym dokumentem inseminacji klaczy jest „Zaświadczenie sztucznego unasieniania klaczy”. Właściciel nasie-

nia zaopatruje się w druki tego dokumentu we właściwym dla miejsca jego zamieszkania OZHK/WZHK, w ilościach zgodnych ze zgromadzonym w banku nasieniem. Sprzedając nasienie, jego właściciel dołącza odpowiednią ilość druków do sprzedanego nasienia, wypełniając w czterech miejscach dokumentu informację dotyczącą ogiera – dawcy nasienia oraz konfekcjonowanego nasienia. Dokument wydaje się na każdą klacz, która ma zostać unasieniona. Osoba uprawniona, dokonująca zabiegu, wypełnia dokument i wysyła obie części (przeznaczone zgodnie z opisem na dole dokumentu):

- jedną prowadzącemu księgę stadną tj. OZHK/WZHK właściwemu dla miejsca zamieszkania właściciela nasienia,
- drugą właścicielowi nasienia.

Jedną część dokumentu osoba dokonująca zabiegu pozostawia sobie, a jedną przekazuje, za pokwitowaniem, właścicielowi klaczy.

5. Uwagi ogólne.

a) Ogier – dawca nasienia, przed pobraniem nasienia musi posiadać aktualne badania weterynaryjne i mieć określone grupy krwi.

b) Klacz zażrebiona w wyniku sztucznego unasieniania musi mieć określone grupy krwi.

c) Przed wystawieniem „Dowodu urodzenia źrebięcia” na źrebię urodzone w wyniku sztucznego unasieniania, jego pochodzenie musi być potwierdzone badaniem grup krwi dokonanym w laboratorium wskazanym przez prowadzącego księgę.

d) Przy stanowieniu lub unasienianiu klaczy poza granicami kraju należy przedstawić prowadzącemu księgę:

- świadectwo pokrycia lub unasieniania klaczy potwierdzone przez zagraniczne władze hodowlane,
- rodowód ogiera, certyfikat grup krwi oraz dokument stwierdzający dopuszczenie ogiera do rozrodu naturalnego/sztucznego w kraju, w którym klacz została pokryta/ unasieniona.

Powyższe przepisy dotyczą nasienia świeżego, chłodzonego i mrożonego.

Opracowano na podstawie:

1. Ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich.

2. Ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej.

3. Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 11 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych przy pozyskiwaniu, konserwacji, obróbce, przechowywaniu, wprowadzaniu do obrotu lub wykorzystywaniu materiału biologicznego oraz prowadzeniu punktów kopulacyjnych.

4. Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 20 kwietnia 1999 r. w sprawie materiału biologicznego wykorzystywanego w rozrodzie zwierząt gospodarskich.

5. Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 kwietnia 2001 r. w sprawie pozwoleń na przywóz towarów na polski obszar celny lub wywóz towarów z polskiego obszaru celnego

PRÓBY DZIELNOŚCI DLA KLACZY

Pomimo, iż próby dzielności klaczy na razie nie są obligatoryjne, to coraz częściej właściciele klaczy poddają je różnym rodzajom prób, celem określenia ich predyspozycji i uzdolnień w różnym kierunku użytkowania. Próby takie były prowadzone w Stadninach Liski, Nowielice, Posadowo i Racot. Każda z tych Stadnin miała różny program prób dzielności. Pierwsze próby dzielności dla klaczy, których program oparto na modelu niemieckim, przeprowadziło Stowarzyszenie Hodowców Polskiego Konia Gorąckowistego. W siedmiu próbach dzielności zorganizowanych przez to Stowarzyszenie metodą polową i stacjonarną wzięło udział 85 klaczy. Takie same próby dla klaczy przeprowadzono w SK Prudnik w grudniu 1999 r., w grudniu 2000 r. oraz w SK Jęcznik, gdzie próbę dzielności klaczy zorganizował Związek Hodowców i Przyjaciół Wschodniopruskiego Konia Pochodzenia Trakeńskiego w Polsce. Kolejna próba dzielności dla klaczy, oparta o model niemiecki w systemie polowym przeprowadzona w SK Galiny 30 maja 2001 r., została zorganizowana przez Warmińsko-Mazurski Związek Hodowców Koni w Olsztynie. Próbie dzielności zostało poddanych 13 klaczy, w tym 7 szlachetnej półkrwi i 6 wielkopolskich. Próbę tę można nazwać meczem pomiędzy klaczami tych

dwóch ras, który w większości elementów próby, zakończył się zwycięstwem klaczy wielkopolskich. Jedynie w przydatności wierzchowej ocenianej przez obcego jeźdźca minimalnie lepsze okazały się klacze szlachetnej półkrwi. Szczegółowe wyniki prób dzielności przedstawiają tabele nr 1 i 2. Podczas próby dzielności klaczy w Galinach Polski Związek Hodowców Koni zorganizował szkolenie dla kadry zootechnicznej swoich oddziałów. Podczas próby zarówno uczestnicy szkolenia jak i publiczność, złożona głównie z hodowców i użytkowników koni, mogła wysłuchać fachowego komentarza Antoniego Pacyńskiego w zakresie skoków luzem i podstawowych chodów pod siodłem.

Przydatność wierzchową klaczy komentował Krzysztof Ferenstein, który pełnił funkcję jeźdźca obcego – testującego klacze w przydatności wierzchowej.

Próby dzielności dla klaczy powinny jak najszybciej być obligatoryjne, gdyż hodowla oparta tylko na ocenie wartości użytkowej ogierów, nie daje pełnego postępu hodowlanego.

Adam Jończyk

Pomorski Związek Hodowców Koni w Malborku

WYNIKI POŁOWEJ PRÓBY DZIELNOŚCI KLACZY – GALINY 30.05.2001 R.

TABELA NR 1 – KLACZE SZLACHETNEJ PÓŁKRWI

M-ce Nazwa klaczy	Rok ur.	Pochodzenie	Linia męska	Hodowca Właściciel	Skoki luzem	Stęp	Kłus	Galop	Przydatność wierzchowa	Wynik Ocena
1. Hossa	1998	Qumbal Hawelka po Wellington	Der Låwe xx	S.K.Galiny j.w.	8,5	7,0	7,5	7,0	5,5	35,5 Bdb
2. Gawra	1998	Dzentelmen Greya po Tabun	Gotthard han han	S.K. Nowa Wioska S.K. Galiny	6,5	6,0	7,5	8,0	7,0	35,0 Bdb
3. Haza	1997	Apasz Haga po Sztorm	Aldermann I han	S.K.Kadyny S.K.Galiny	7,5	6,0	5,0	6,5	8,0	33,0 Db
4. Hipologia	1998	Rytm Hipika po Piolun	Ramzes o	S.K.Nowa Wioska S.K.Galiny	5,5	6,0	7,0	6,0	7,5	32,0 Db
5. Pasja	1998	Jankes xx Promocja po Grand As	Nearco xx	S.K. Nowa Wioska S.K.Galiny	7,0	6,0	5,5	5,5	7,5	31,5 Db
6. Płochą	1997	Handicap Pufa po Fordon xx	Senator han	S.K.Kadyny S.K.Galiny	6,0	7,0	6,0	5,5	5,5	30,0 Db
7. Honda	1997	Nirkan Hipoksja po Saturn	Dolmann han	S.K.Kadyny S.K.Galiny	5,5	7,0	6,0	6,0	5,5	30,0 Db
Średnie					6,64	6,42	6,35	6,35	6,64	32,42 Db

TABELA NR 2 – KLACZE WIELKOPOLSKIE

M-ce Nazwa klaczy	Rok ur.	Pochodzenie	Linia męska	Hodowca Właściciel	Skoki luzem	Stęp	Kłus	Galop	Przydatność wierzchowa	Wynik Ocena
1. Oaza	1998	Oder Cyria po Cekin	Dampfross trk	Ryszard Ziółkowski Marek Romanowski	8,0	8,0	8,0	7,5	6,5	38,0 Bdb
2. Bella Donna	1998	Aragonit Bitwa po Jaguar xx	Oleander xx	Marek Romanowski j.w.	9,5	6,5	6,5	7,0	7,0	36,5 Bdb
3. Luteina	1998	Orsini Lutencja po Czarlin	Dampfross trk	S.K.Rzeczna Marek Szabliński	9,0	6,0	7,0	8,0	6,5	36,5 Bdb
4. Galicja	1997	Oder Gambia po Godot	Dampfross trk	Lucjan Kosnowicz Marek Romanowski	7,5	7,0	7,5	7,5	7,0	36,5 Bdb
5. Montana	1998	Kozak Malwina po Jankes xx	Oleander xx	Tomasz Lipkowski Mirosława Kowalska	6,0	8,0	8,0	7,0	6,5	35,5 Bdb
6. Welonka	1997	Huk Weda po Demon Club xx	Bend Or xx	S.K.Liski Marek Szabliński	6,5	5,5	5,5	6,0	5,5	29,0 Dst
Średnie					7,75	6,83	7,08	7,16	6,50	35,33 Bdb

ZGŁOSZENIE
dla 4, 5, i 6-letnich koni startujących w Czempionatach Młodych Koni
 *****

RODZAJ CZEMPIONATU:

UJEŻDŻENIE	SKOKI	WKKW

ROK ROZGRYWANIA CZEMPIONATU:

DATA URODZENIA	NAZWA KONIA / NR DOK. HODOWLANEGO	NUMER PASZPORTU PZJ
RASA	.....	.....
PLEĆ	OJCIEC	NR REJESTR. PZJ
MAŚĆ	MATKA	.....
	OJCIEC MATKI	.....

HODOWCA:		
pełna nazwa lub imię i nazwisko		
ADRES:	.....	.....
	Ulica – nr	miejsowość
		kod-poczt
KONTO:	.....	
	nazwa banku	numer rachunku
WŁAŚCICIEL:		
pełna nazwa lub imię i nazwisko		
ADRES:	.....	.....
	ulica - nr	miejsowość
		kod - poczt
KONTO:	.....	
	nazwa banku	numer rachunku
Startujący w barwach klubu:		
pełna nazwa		
ADRES:	.....	.....
	ulica - nr	miejsowość
		kod - poczt
KONTO:	.....	
	nazwa banku	numer rachunku

Wyniki na podstawie których koń uzyskał prawo startu w Czempionatach:

Nazwa, miejsce i data rozgrywanych zawodów	Dyscyplina - klasa i rodzaj konkursu	Rezultat Miejsce i wynik punktowy

UWAGA :

Czytelnie wypełnione zgłoszenie konia do Czempionatu należy przesłać do organizatora zawodów (najpóźniej !) 1 tydzień przed Czempionatem.

.....
podpis właściciela

Biuletyn Polskiego Związku Hodowców Koni

Polski Związek Hodowców Koni – ul. Koszykowa 60/62 m 16, 00-673 Warszawa, tel (0-22) 628-03-61; 629-95-31
 Biuletyny archiwalne dostępne są w internecie pod adresem: www.konpolski.pl/biuletyny_PZHK.htm

Skład: „Koń Polski” Sp. z o.o. – ul. Kaniowska 132, 01-529 Warszawa, tel. (0-22) 869-93-20